

గలతీయుల్క రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు గలతీయు పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదొల్ కోడు

1-2 కేన్ మాన్సు నిసాన తెద్రయ్లిసి నెంజె, కేన్ మాన్సు తెంతో జలిసి నెంజె, యేసుక్రీస్తు, జోక అన్నె జియడ్లొ దేముడు అబ్బొసి తెన్ని, సొంత అంక నిసాన 'అమ్చొ బారికి' మెన యేసుక్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసొ జో దిలి అదికారుమ్ తెన్ బులితో జోక బారికి జలో పవులు, చి అంచి తెన్ తిల బావుడ్లు, గలతీయ ప్రదేసిమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

3 దేముడు అబ్బొన్చి అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్! 4 అమ్చ పాపల్ వయన గెచ్చయ్తి రిసొ, ఈంజ పాపుమ్చి ఉగుమ్చి సయ్తాన్చి తెంతో అమ్క ములవుక మెన మెనయ్, అమ్చొ అబ్బొ జలో దేముడుచి ఇస్టుమ్క, జో క్రీస్తు జోచి సొంత జీవు దా మొర గెలన్. 5 జా కామ్చి రిసొ కెయ్క తెయ్క దేముడు అమ్చొ అబ్బొక జొబర! *ఆమేన్.

సత్తిమ్ బొద సంగితిన్చి రిసొచి కోడు

6 'అంచ మాన్సుల్ జతు' మెన క్రీస్తు కెర్లి దయ వాట్ తుమ్క బుకార్లొ దేముడుక తుమ్ గడియ నంపజలిన్ తెంతో, తెద్ది బే బేగి ముల 'సుబుమ్ కబుర్' మెన వేర మాన్సుల్ సికడ్డిసి తుమ్ సూన్తనుచి రిసొ అంక ఆచారిమ్! 7 జా వేర కోడుక 'సుబుమ్ కబుర్' మెనుక

* 1:5 1:5 తెద్దిలి మెన ఆమేన్

నెంజె, గని సగుమ్జిన్ క్రీస్తుచి రిసొచి సుబుమ్ కబుర్ †మార్పువ కెరుక ఇస్టుమ్ జా, తుమ్క సిక్కు కెర్తతి. ⁸ జలె, ఆమ్ కి, పరలోకుమ్చొ కేన్ జవున్ దూత కి, ఆమ్ సూనయ్లి కంట వేరచి 'సుబుమ్ కబుర్' కో సికడ్లె, జోచి సిచ్చ వయన నాసెనుమ్తె గెతు. ⁹ అమ్ అగ్గె సంగిల్ రితి, అప్పె ఆవ్ అన్నె దస్సి సంగితసి. తుమ్ తెదొడి నంపజలి చి కంట 'సుబుమ్ కబుర్' మెన కో తుమ్క కిచ్చొ వేరచి సికడ్లె, దేముడు దెతి జోచి సిచ్చ వయన నాసెనుమ్తె గెతు!

సుబుమ్ కబుర్ క్రీస్తుతెయ్ సికిలిసి

¹⁰ జలె, 'వేరచి పొన. ఆవ్ సికడ్లిసి దె' మెన, మాన్పుతె జవున్, దేముడుతె జవున్ గవురుమ్ ఆనన్తి రిసొయి ఆవ్ సంగితసి గే? మాన్పుల్క మెన్స వడంతి రిసొ ఇసి జతసి గే? నాయ్, మాన్పుల్క మెన్స వడనుక అప్పెక అంక ఆస తత్తి జలె, క్రీస్తుక ‡గొత్తి సుదొ రితో జతయ్ నాయ్.

¹¹ ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చొ జానుక అస్సె మెలె, అంచి అత్తి సికడ్లి సుబుమ్ కబుర్ మాన్పు అవ్వి ఉచర్లిసి నెంజె. ¹² 'అమ్క దిలిసి' మెన కేన్ మాన్పు సంగిలి బోదన సూన్లి వాట్ నాయ్, కేన్ మాన్పు అంక సికడ్లి వాట్ నాయ్, గని సుబుమ్ కబుర్ అంక కేన్ వాట్ అయ్లి మెలె, యేసుక్రీస్తు సొంతయ్ అంక డీస దెకయ్లన్.

¹³ అమ్చ యూదుల్చి రితి ఆవ్ అగ్గె కెర్తె తిలిసి, సంగుమ్లు ఎత్కిక ఆవ్ అగ్గె †గట్టిజ సిచ్చల్ కెర్తె తిలిసి సూన అస్సున్. దేముడుచ జేవ్ సంగుమ్లు మొత్తుమ్క పూర్తి పాడ్ కెరుక ఆవ్ ఉచర్తె తిలయ్. ¹⁴ అన్నె, అమ్చ పూర్ణమ్చ దిలి రితి నెరవెర్పువ కెరుకయ్ మెన అంక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ ఆస తిలి, చి అమ్ యూదుల్చి

† **1:7** 1:7 బారికుల్ 15:1, 5, 24 'అమ్చొ మోసి పూర్ణమ్చొచి రితి కెర యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరనైకయ్ పరలోకుమ్తె గెతి రచ్చన తుమ్క దొర్పు జయెదె' మెన సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియెకయతె కిసి సికడ తిల గే గలతియల్క కి మాన్పుల్ దస్సి సికడ తిల.

‡ **1:10** 1:10 నెంజెలె 'గొతిమాన్పు రితో' నెంజెలె 'గొతి జలి రితి'. § **1:13** 1:13 బారికుల్ 9:1-2.

గ్యానుమ్ అమ్ యూదుల్చ అలవాట్క దెకిలె, అమ్చ ప్రెజల్తెచ అంచి జతచ ఉబెడల్తె అవ్వి ఒగ్గర్ సిక తిలయ్.

15 గని కిచ్చొ జలి మెలె, ఆవ్ నే జెర్మితె అగ్గె తెంతో అంక నిసాన్లొ జోచి దయక అంక బుకార్లొ దేముడు 16 అంక జోచొ దేముడు పుత్తుస్క * డీసయ్లన్; యూదుల్ నెంజిలసతె ఆవ్ గెచ్చు జో యేసుచి రిసా సూనయ్తి రిసాయి మెన, జో అంక బుకార్తికయ్, మాన్సుక పుసి నాయ్. 17 అన్నె, అంచి కంట అగ్గె యేసు ప్రబుచ బారికుల్ జలసక పుసుక మెన యెరూసలేమ్తె గెచ్చి నాయ్, గని అరేబియ దేసిమ్చి బయిలు దేసిమి † ఉట్ట గెలయ్, చి ‡ పడ్డొ దమస్కు పట్టుమ్తె అన్నె ఉట్ట అయ్లయ్.

యెరూసలేమ్తె పవులు గెచ్చు తిలిన్

18 ఒత్త తెంతో, అగ్గె నాయ్, గని తిన్ని వెర్సుల్ గెతికయ్, ప్రబుక బారికి జలొ కీపేతురు తెన్ దస్సుల్ జంక మెన, * యెరూసలేమ్తె గెలయ్, చి జో తెన్ వనర పొదుల్ తిలయ్. 19 గని ఒత్త తిలి పొది ప్రబుక బావొన్ జలొ యాకోబుక దెకిలయ్, గని ప్రబుచ అన్నె బారికుల్ తెన్ తెదొడి దస్సుల్ జయ్యి నాయ్. 20 ఈంజేవ్ ఆవ్ రెగిడ్త కొడొక 'కిచ్చొ అబద్దుమ్ నెంజితి' మెన, దేముడు సాచి జతయ్.

21 ఒత్త తెంతో కేనె గెలయ్ మెలె, సిరియ చి † కిలికియ ప్రాంతుమ్లుతె గెలయ్. 22 తెదొడి ఎద కి యెరూసలేమ్తె నాయ్, గని ‡ యూదయ ప్రదేసిమ్తెచ అన్నె సంగుమ్లుచ నంపజలన్క అంక

* **1:16** 1:16 దమస్కు పట్టుమ్తె పవులు గెతె తిలి వట్ట డీసయ్లన్. బారికుల్ 9:3-9.

† **1:17** 1:17 ఏక్ వేల ప్రార్థన కెరుక చి జో మార్పువ జలిన్చి రిసా చెంగిల్ ఉచరుక మెన ఒత్త గెలన్. 'బారికుల్' పుస్తకుమ్తె జో ఒత్త గెలిన్చి రిసా సంగె నాయ్. ‡ **1:17** 1:17

బారికుల్ 9:22, 23 మొదల్. § **1:18** 1:18 నెంజిల 'కేపా' మెన, పేతురుక అరమయ్ బాస తెన్ సంగుల. ఈంజ ఉత్రుమ్ రెగిడ్త తొలితొచ పుస్తకుమ్ సగుమ్తె 'కేపా' మెన రెగ్గ అస్తి.

* **1:18** 1:18 బారికుల్ 9:26-29. † **1:21** 1:21 జో జెర్మిలి పట్టుమ్ తార్పు కిలికియ ప్రదేసిమి తిలి. తార్పుతె గెలిన్క బారికుల్ 9:30 దెక. జా ప్రాంతుమ్ జేవ్ అన్నె బారికుల్ తిలి యెరూసలేమ్క ఒగ్గర్ దూరి తయెదె. ‡ **1:22** 1:22 యెరూసలేమ్ యూదయ ప్రదేసిమ్తె అస్సి.

దెకిలె, అంక 'జొయ్యి' మెన నేన్ తి. ²³ తెదొడి ఎద అంక జేవ్ దెకుక నేతయ్, గని 'అమ్క అగె అల్లర్ కెరై తిలోసా జో. అగె పాడ్ కెరుక జో' ఆన తిలి ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ జొయ్యి ఆజి బోదన కెర్తయ్' మెన అంచి రిసా సూన్ల, ²⁴ అన్నె, అంచి రిసా దేముడుక గవురుమ్ సంగితె తిల.

2

యూదుల్ జతి గుర్తుచి తగు

¹ ఒత్త తెంతో అన్నెక్ చొద్ద వెర్పుల్ గెతికయ్, ఆవ్ తీతుక కడన బర్బుబా తెన్ *యెరూసలేమ్తె అన్నె గెలమ్. ² 'గో' మెన ప్రబుయి అంక జోచి ఇస్తుమ్ దెకయ్తికయ్ గెలయ్, చి 'సుబుమ్ కబుర్' మెన యూదుల్ నెంజిలసతె ఆవ్ కిచ్చొ ఎత్తి బోదన కెరై తత్తసి గే, యెరూసలేమ్తెచ నగుమ్జిన్ వెల్లో మాన్సుల్చి మొక్కె †సాచి సంగిలయ్. కచి కచి మొక్కె మెలె, 'సత్తిమ్చ' మెన తుమ్ నంపజలన జాన్తనచి మొక్కె. కిచ్చొక జోపయించి మొక్కె సంగిలయ్ మెలె, ఆవ్ సూనయ్తి సుబుమ్ కబుర్క 'తప్పు నెంజె' మెన జేవ్ రుజ్జు సంగుత్ మెన. నెంజిలె, జేవ్ రుజ్జు నే సంగిలె, నగుమ్జిన్ ఏక్ వేల అన్మానుమ్ తెన్ తత్త, చి అంచి కామ్ పాడ్ కెరుక ఉచర్త.

³ జలె, అంచి తెన్ తీతు ఒత్త తిలో. గని, జో గ్రీసు దేసిమ్చొ జలెకి, యూదుడు జతి గుర్తుచి సున్నతి జో కెరనుక మెన జేవ్ సత్తిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ బలవంతుమ్ కెర్తి నాయ్.

⁴ సత్తిమ్ నెంజిల నంపజలనక మాత్తుమ్, కో గే లుంకచోరు ఒత్త కడ ఆన తిల. జేవ్ కిచ్చొక ఒత్త పెసిల మెలె, అమ్చ యూదుల్చ పూర్గుల్చ ఆగ్గుల్చి జా సున్నతి కెరంతి జాడు అమ్ నంపజలన నే వయితిసి దెకిలె, జేవ్ ‡జాడ్లు అమ్ వయితి రితి అమ్క సికడుక

* **2:1** 2:1 బారికుల్ 15:1-4. † **2:2** 2:2 బారికుల్ 15:4, 12. ముక్కిమ్కపేతురుచి మొక్కె చి యాకోబుచి మొక్కె సంగిలన్. బారికుల్ 15:7, 13. ‡ **2:4** 2:4 యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతిచి రిసాచి కోడు. బారికుల్ 15:1, 5 దెక. జా సున్నతి కెరన్లె, యూదుల్చ ఆగ్గుల్ ఎత్తి కి జేవ్ నిదానుమ్ కెరుక మెన బలవంతుమ్ కెరుక ఉచరల.

మెన ఉచర తిల. జెవ్వి అమ్క అల్లర్ కెర్ల. ⁵ గని, దేముడుచి దయచి రిసాచి క్రీస్తుచి తెడిచి రచ్చనచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్తె కిచ్చొ కారిమ్లు, యూదుల్చ ఆగ్గుల్చి నే బెదయ్తె తుమ్క దస్సే దొర్కు జస్తె తవున్ మెనయ్, ఎక్కి నిమ్ముమ్ కి జేవ్ సంగిలి కోడుక బియఁ, అమ్ సంగిలి సుబుమ్ కబుర్ మార్పుప కెరుమ్ నాయ్.

⁶ పడ్డొ 'వెల్లెల మాన్సుల్' మెన ఎత్కిజిన్ సంగితస కి ఆవ్ సంగితి సుబుమ్ కబుర్తె కిచ్చొ వేరచి బెదయ్తి నాయ్. జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జలెకి నెంజిలె కి అంక తేడ నాయ్; దేముడు తేడల్ దెకె నాయ్. జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ మెలసతె కిచ్చొ నొవిచి సిక్కి నాయ్. ⁷ కియూదుల్తె జో గెచ్చుక సుబుమ్ కబుర్ సాట్ట కెరుక మెన ప్రబు పేతురుక కిసి అదికారుమ్ దా అస్సె గే, దస్సి, *యూదుల్ నెంజిలసతె ఆవ్ గెచ్చుక మెనయ్, ప్రబు తెద్రవ అస్సె మెన జేవ్ యెరూసలేమ్తెచ వెల్లెల మాన్సుల్ దెక ఒప్పన్ల. ⁸ †యూదుల్ జలసతె పేతురుక తెద్రవ జోచి అత్తి కామ్ కెర్లొ ప్రబు, అంచి అత్తి యూదుల్ నెంజిలసతె కామ్ కెర్లయ్. ⁹ జలె, జోచొ బారికి జతి ప్రబు అంక దిలి వరుమ్ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ చిన కెర, యూదుల్చ నంపజలన్క ముక్కిమ్ జలొ యాకోబు, ‡పేతురు అన్నె యోహాను కిచ్చొ కెర్ల మెలె, §బర్బుబాక చి అంక ప్రేమ తెన్ ఆతు దెర జొకర, యూదుల్ నెంజిలసతె ఆమ్ గెచ్చుక మెన, *యూదుల్తె జేవ్ గెచ్చుక మెన, ఒప్పన్ల. ¹⁰ అమ్క ఎక్కి కామ్చి రిసా బలవంతుమ్ కెర్ల. కిచ్చొ మెలె, యూదుల్తెచ బీద జల నంపజలన్క ఆము చి యూదుల్ నెంజిల నంపజలన్క నే పచ్చితె తోడు దెంక. జా కోడు, సర్ల తెన్ ఒప్పన్లయ్, దస్సి కెర్లసుమ్.

పేతురు తెన్ తేడల్ దెకిలిన్

§ 2:7 2:7 నెంజిలె, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లసతె'. * 2:7 2:7 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి నే కెరన్లసతె'. † 2:8 2:8 నెంజిలె, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లసతె'. ‡ 2:9 2:9 నగుమ్తె 'కేపా' మెన అరమయ్ బాస తెన్ చి జోవయింది నావ్ రెగ్గ అస్సి. § 2:9 2:9 బారికుల్ 15:22-35. * 2:9 2:9 నెంజిలె 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లసతె'.

11 గని †పేతురు జా సుట్టు అంతియొకయతె ఉట్ట అయ్లి పొది, జోక అడ్డు నెంతె ఎదార్లుమ్ తీర్పు సంగిలయ్. కిచ్చొక మెలె, జో పొరపాట్ జా తిలన్. 12 కిసి మెలె, ‘సున్నతి కెరనుక ముక్కిమ్’ మెంతస సగుమ్జిన్ యాకోబు తెంతో నే ఉట్ట జెతె అగ్గె, యూదుల్ నెంజిలసతె జోపేతురు కంక అలవాట్ జా తిలన్. గని జేవ్ జెతికయ్, ‘యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరనైకయ్ రచ్చించుప జంక జయెదె’ మెంతి కోడు బియఁ కెర, గుంచ యూదుల్ నెంజిలసతె కంక ములిలన్. 13 ఒత్తచ యూదుల్ జల నంపజల ఎత్కిజిన్ కి జో తెన్ దస్సి గుంచ దొన్ని మెన్నుల్ ఇండిల, చి బర్బబా కి జోవయించి ఉప్రమెన్నుతె ఇదిల్ బెదిల్ రితి జలో. 14 దస్సి కెర, ‘దేముడుచి దయకయ్ యేసుక్రీస్తు పాపుమ్ గెచ్చయ్లిన్చి రిసాయి రచ్చించుప జమ్దె’ మెన జోవయించి పెట్టి జాన్లె కి, ‘యూదుల్చ ఆగ్గు కారిమ్లు ముక్కిమ్చి’ రితి జేవ్ ఇండిలె, నుబుమ్ కబుర్తె ముక్కిమ్ తిలిన్క అడ్డు కెర్లి రితి జతయ్. దస్సి జతతి మెన దెక కెర, జేవ్ ఎత్కిజిన్చి మొక్కె †పేతురుక కిచ్చొ మెలయ్ మెలె, “తుయి యూదుడు జెర్మ యూదుడు నెంజిలో రితో జియ ఎత్కిజిన్ తెన్ బెదితసి జలె, యూదుల్ జతి రితి జేవ్ జంక మెన యూదుల్ నెంజిలసక తుయి కిచ్చొక బలవంతుమ్ కెర్లసు!” మెన గోల కెర్లయ్.

యేసుకయ్ నంపజలిన్తెయి అమ్చి రచ్చున

15 జెర్మన్తె యూదుల్ జల ఆమ్, ఆగ్గుల్ నేన్ల పాపుమ్ కెర్లస జల యూదుల్ నెంజిలస నెంజిలె కి, 16 యేసుక్రీస్తుక నంపజలెకయ్ అమ్చి పాపుమ్ పుంచి ‘జయెదె’ మెన జానుమ్. ‘పున్నిమ్ జా అస్తి’ మెలి రితి ప్రబు దెకితి వరుమ్ ఆగ్గుల్ రితి ఇండితిన్తె కక్కయ్ దొర్కు జయె నాయ్ మెన అమ్ జాన, ఆగ్గుల్చి ఉప్పిరి నముకుమ్ నే తితె, క్రీస్తుకయ్ అమ్ నంపజలె అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అమ్క ‘పున్నిమ్ జా అస్తి’ మెలి రితి దేముడు దెకెదె మెన జానయ్, ఆమ్ కి క్రీస్తు జలో

† 2:11 2:11 నగుమ్తె పేతురుక ‘కేపా’ మెన జోవయించి అన్నెక్ నావ్ రెర్ల అస్తి.

‡ 2:14 2:14 నగుమ్తె పేతురుక ‘కేపా’ మెన జోచి అన్నెక్ నావ్ రెర్ల అస్తి.

యేసుక నంపజా అస్సుమ్. 17 యూదుల్ నెంజిలసక 'అమ్చి ఆగ్నల్ రితి కెర్తి నాయ్ చి పాపుమ్ కెర్లస, జేవ్' మెన అమ్చి యూదుల్ సంగితతి, గెద. జలె, ఎక్కి క్రీస్తుకయ్ అమ్ నంపజలె అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అమ్క 'పున్నిమ్ జా అస్తి' మెలి రితి దేముడు దెకెదె, మెలె అమ్ యూదుల్చ నంపజలస ఆగ్నల్ రితి ములిలి రిసా యూదుల్ నెంజిలస తెన్ ఆమ్ కి పాపుమ్ కెర్లస జతసుమ్ మెనుక జలె, క్రీస్తుక 'జోయ్యి పాపుమ్ కెరయ్లో' మెనుక జతి. దస్సి మెన జోచి విలువ కడ్డిసి ఉచరుక పొన!

18 జలె, సేడ గెలిసి అన్నె ఆవ్ బందిలె అంక అవ్ పాపుమ్ కెర్లొసా జయిందె గెద? 19 కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ ఆగ్నల్ రితి అగ్గె ఇండ తా, 'రచ్చునక కామ్క నెంజె' మెన, ఆగ్నల్క నంప కెర్తి రితిచి తెడి జింక ములిలయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రిసా జతసుమ్. 20 క్రీస్తు సిలువతె మొర్లిన్తె ఆవ్ బెద మొర అస్సి. § అప్పె అంచి సొంత జీవు జియి నాయ్. క్రీస్తుచి రిసా ఆవ్ జతసి, అన్నె, ఈంజ అగి ఆవ్ అప్పె జితిసి కిచ్చొ సెక్కిచి మెలె, అంక ప్రేమ కెర అంచి రిసా జోక జోయ్యి అర్పితుమ్ జా జోచి జీవు దా రచ్చించుప కెర్లొ దేముడు పుత్తున్చి ఉప్పిర్చి నముకుమ్కయ్ ఆవ్ జతసి. 21 దేముడు దయ కెర్లిన్క 'సరిపుచుప జయె నాయ్' మెలి రితి ఇండి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆగ్నల్ వాట్ తుమ్చి పాపుమ్ పుంచి జా పున్నిమ్ జంక జతి జలె, క్రీస్తు ఆరికయ్ మొర గెలన్.

3

యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ సాలు

1 బుద్ది పిట్టవన్ల ఓ తుమ్ గలతీయుల్, తుమ్క కో ఇసి మోసిమ్ కెర అస్తి? యేసుక్రీస్తు సిలువతె మొర్లిసి తుమ్ సొంత దెకిల్ రితి జతి రితి తుమ్క సొస్టుమ్ దెకవ తిలయ్. మదెనె కీసి జా మోసిమ్

§ 2:20 2:20 నెంజలె, 'అప్పె ఆవ్యి జియి నాయ్, గని క్రీస్తుయి అంచి పెట్టి జతయ్చి రిసా ఆవ్ జతసి', అన్నె...

జలదు! ² తుమ్క ఎక్కి పుసిందె; దేముడుచి యేసుచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయ్లసి కిచ్చొది రిసా? ఆగ్నల్చ కమొచి రిసా గే, యేసుక్రీస్తుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూన జోక నంపజలిన్చి రిసాయి గే? సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజలిన్చి రిసాయి గెద. ³ తుమ్క ఎదిలి బుద్ది కి నాయ్ గే? ప్రబుచి ఆత్మకయ్ చెంగిల్ జంక దెర, మాన్సుచి సెక్తిచ కమొ తెన్ పూర్తి కెరనుక ఉచర్తసు గే? ⁴ ప్రబు తుమ్చితె జర్గు కెర్లిసి ఎత్తి ఆరి గే? ఏక్ వేల జా ఆరి జర్గు జంక జతి జలె. ⁵ జోచి ఆత్మ దా తుమ్తె జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లో కమొ కెర్లిసా, జలె, ఆగ్నల్చి రిసా జెయిమ్ కెర్తయ్ గే, మాన్సుల్ జోవయించి సుబుమ్ కబుర్ సూన నంప కెర్లి రిసాయి జర్గు కెర్తయ్ గే, తుమ్ చెంగిల్ ఉచర. జోవయించి సుబుమ్ కబుర్ మాన్సు సూన నంప కెర్లి రిసాయి.

నముకుమ్ తితనకయ్ దేముడు 'పున్నిమ్' మెన దెకితయ్

⁶ దస్సి అమ్చొ పూర్గుమ్చొ అబ్రాహామ్చి రిసా రెర్డ అస్సె. కిచ్చొ మెన మెలె, "దేముడు ప్రబుచి కోడు జో నంప కెర్లన్చి రిసా జోక 'పున్నిమ్ జా అస్సె' మెలి రితి జోచి దయక జో దెకిలో" మెన రెగిడ్లిసి. ⁷ జా కోడుతె కిచ్చొ రుజ్జు డీస్తయ్ మెలె, ప్రబుక నంపజతనయ్ అబ్రాహామ్చ పుత్తర్లు జవుల. ⁸ దస్సికయ్, జోవయించి నముకుమ్చి రిసా యూదుల్ నెంజిలనక దేముడు జోక 'పున్నిమ్ జా అస్సి' మెలి రితి దెకెదె మెనయ్ *మోసి పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్నల్తె అగ్గె తెంతో రెర్డ అస్సె. అగ్గెయి తెంతో అబ్రాహామ్క సుబుమ్ కబుర్ సంగిలి కోడుతె,
† "తుచి వంసుమ్ వాట్ దేసిమ్లు ఎత్కిక చెంగిల్ వరుమ్ దొర్కు కెరిందె"

* **3:8** 3:8 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రర్డయ్లి ఆగ్నల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచే పుస్తకుమ్తె రెర్డయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్నల్ మెన రర్డవ అస్సె. † **3:8** 3:8 ఆదికాండుమ్ 12:3, 18:18, 22:18.

మెన జో దేముడు రెగిడ్లి కోడు. 9 జలె, ఇన్నెతెన్ కిచ్చో రుజ్జు జతయ్ మెలె, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తితస కో జవుల గే, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలొ అబ్రాహామ్ తెన్ జోవయింక కి ప్రబుచి దీవెన దొర్కు జతయ్.

క్రీస్తు జా సిచ్చ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర అస్సె

10 'ఆగ్గుల్ రితితె అమ్చి రచ్చన' మెన ఉచరంతస జలె, నాసెనుమ్ జతి, సిచ్చచి సాపెనతె దెర్ను సేడ అస్తి. కిచ్చోక మెలె, మోసే పూర్గమ్చోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ రెగిడ్లి రితి,

‡“మోసే పూర్గమ్చోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్తె రెగ్గయ్లి ఎత్తి ఆగ్గు కో పూర్తి నిదానుమ్ నే కెర్లె, నాసెనుమ్ జతి ఆవ్ దిలి సిచ్చతె గెచ్చుల”

మెన సెలవ్ రెగ్గ అస్సె. 11 జలె, కిచ్చో రుజ్జు డీస్తయ్ మెలె, ఆగ్గుల్ రితి కెర్తిసి జో దేముడుచి మొక్కె కేన్ మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచె నాయ్, జోవయింక పున్నిమ్ దెయె నాయ్. కిచ్చోక మెలె, దేముడుచి కొడొతె కీఅన్నెక్తె కిచ్చో రెగ్గ అస్సె మెలె,

*“కో పున్నిమ్ మాన్సుల్ జవుల గే, జెవ్వి నముకుమ్ జా జివుల”

మెన రెగ్గ అస్సె. 12 దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ తెన్ తిలి నముకుమ్చి రిసొ నాయ్, గని జా ఆగ్గుల్చి కో ఇండుల గే జేవ్ జివుల.

†“జా ఆగ్గుల్ రితి కో జలె పూర్తి నిదానుమ్ కెరుల గే,

జెవ్వి జేవ్ ఆగ్గుల్చి సెక్తిక జివుల”

మెన రెగ్గ అస్సె. గని కోయి పూర్తి నిదానుమ్ కెరుక నెత్తిర్తి.

‡ 3:10 3:10 ద్వితియోపదేశ కాండుము 27:26. § 3:11 3:11 హబక్కాకు

2:4. * 3:11 3:11 ఈంజ కోడుచి అర్దుమ్ దీగు తెన్ సంగిలె, ఇసి జయెదె: ప్రబుచి ఉప్పిరి కో నముకుమ్ తివుల గే, జోవయించి నముకుమ్చి రిసొ జోవయించి పాపుమ్ పుంచ జోవయింకయ్ 'పున్నిమ్' మెలి రితి జో దెకెదె, చి రచ్చించువ జా జివుల. † 3:12 3:12 లేవీయకాండుమ్ 18:5.

13 జలె, క్రీస్తు అమ్చి పాపుమ్చి రిసాచి సిచ్చ వయన, ఆగ్నల్ రితిచి జా సిచ్చచి సాపెన తెంతో అమ్క నెతోవ కెర విడ్డల్ కెర అస్సె. అమ్చి పాపుమ్ జో వయిలి కోడుక కిచ్చో రుజ్జు మెలె,
 †“సిలువతె ఒడోయ్ జా మొర్తి సిచ్చ జతో ఎత్తి మాన్సుచి సాపెన వయెదె”
 మెన దేముడుచి కొడోతె రెగ్గ అస్సె. 14 జో అమ్చి పాపుమ్ కిచ్చొక వయిలన్ మెలె, అమ్చొ అబ్రాహామ్ పూర్ణమ్చొక దిలి రచ్చన వరుమ్ జో క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి నముకుమ్ తెన్ యూదుల్ నెంజిలనక కి దొర్కు జవున్ మెన, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ నెరవెర్పువ జవున్ మెనయ్.

ఆగ్నల్ వాట్ నాయ్, గని దేముడుచి ప్రమానుమ్ వాట్ రచ్చన

15 ఓ బావుడ్లు, మాముల్ మాన్సుల్ తెన్ జర్గు జతిన్చి ఏక్ టాలి ఉచరుమ. కేన్ జవున్ మాన్సుచి అత్తి దెతిసి నీప్రమానుమ్, సాచుల్చి మొక్కె జలి పిమ్మటి, కోయి వేర మాన్సు జా మార్పువ కెరుక జయె నాయ్. ‘కామ్క నెంజె’ మెనుక జయె నాయ్, కిచ్చొ వేరచి బెదవుక జయె నాయ్. 16 జలె, అబ్రాహామ్క చి జోచి సెకుమ్తె పడ్డొ జెర్ముక తిలోసాకయ్ దేముడు ప్రమానుమ్ కెర సంగిలన్. ఒగ్గర్జిన్క సంగితి రితి, “తుచి సెకుమ్తె జెర్ముక తిలనక” మెన జో రెగిడ్లిన్తె నాయ్. ఎక్కిలోయిచి రిసా సంగితి రితి; “తుచి సెకుమ్తె జెర్ముక తిలోసాక” మెన రెగ్గ అస్సె. కచి రిసా మెలె, క్రీస్తుచి రిసాయి.

17 జలె, ఆవ్ సంగితి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, అగ్గె అబ్రాహామ్చి మొక్కె దేముడు జేవ్ ప్రమానల్చి కోడు సంగ ముద్ద దిలన్. ఒత్త తెంతో, చెత్తర్ పుంజొ ముప్పుయ్ వెర్సుల్ గెలెకయ్ జో ఆగ్నల్ రితి దిలన్. జో అగ్గె సంగ తిలి ప్రమానుమ్క, కామ్క నెంజె రితి పడ్డొ అయ్ల ఆగ్నల్ మార్పువ కెరుక నెత్తిర్తి. 18 జలె, దేముడు దెతి వాట దొర్కు జతి వరుమ్ ఆగ్నల్ వాట్ జెతి జలె, జోచి ప్రమానుమ్ కామ్క నెంజితి, గని ప్రమానుమ్ వాట్కయ్ అబ్రాహామ్క జోచి దయ తెన్ వరుమ్ దిలన్.

† 3:13 3:13 ద్వితీయోపదేశ కాండుము 21:23. § 3:15 3:15 అష్ట

19 దస్సి జలె, ఆగ్గుల్ రితి కిచ్చొ కామ్క జెతయ్? కిచ్చొ మెలె, రచ్చన వరుమ్చి దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ నెరవెర్పుప కెర్తొ జెర్ముక తిల్సొసా నే అయ్లి మదెనె కామ్క అయ్లి; మాన్సుల్చి బుద్దిక 'పాపుమ్చి' మెన రుజ్జుల్ దెకయ్తె తతి రిసా అయ్లి. పడ్డొ, మదెనె జతొ మాన్సు జలొ మోసేచి అత్తి దూతల్ జేవ్ ఆగ్గుల్ దిల. 20 జలె, ఆగ్గుల్ దిలిన్తె దూతల్, మోసే, మదెనె జల, గని అగ్గె తెంతొ చి ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జలె, దేముడు, సొంత, కోయి మదెనె నే జతె జా ప్రమానుమ్ దిలొ, దేముడు ఎక్కిలొ.

21 జలె, దేముడుచ ప్రమానల్క జో దిల జేవ్ ఆగ్గుల్ విరోదుమ్ అస్తి గే? నాయ్. *పరలోకుమ్తె అమ్ బెదితి రచ్చన దెతి సెక్కిచి ఆగ్గు జో దెతొ జలె, అమ్ పున్నిమ్ జతి రచ్చన నిజామి ఆగ్గుల్ వాటీ దొర్కు జతి.

22 గని దేముడుచి కొడొ సదు కెర్లె కిచ్చొ రుజ్జు డీస్తయ్ మెలె, ఎత్కి కి పాపుమ్తె దెర్ను సేడయి అస్తి; జేలి జలి రితి; చి ఎత్కి జోవయించి సిచ్చ వయుక అస్తి. కో యేసుక్రీస్తుక నంపజవుల గే, జా పాపుమ్ జా సిచ్చ తెంతొ జెవ్వి రచ్చించుప జా మెన దేముడు ప్రమానుమ్ సంగ తిల్సొ.

23 జలె, యేసుక నంపజతి వాటు నే జెతె అగ్గె, ఆగ్గులీ అమ్క ముద్దొ కెర్తె తిల. యేసుక నంపజా రచ్చించుప జతి జా వాట్ డీసిల్ ఎదక ఆగ్గులీ అమ్క జేలి కెర తిల. 24 దస్సి, క్రీస్తు అయ్లి సమయమ్ ఎద ఆగ్గుల్ అమ్క ఇండయ్తొసా జలి రితి జా, అమ్క ముద్దొ కెర్తె తిల; జో అయ్లె, జోచి ఉప్పిరి అమ్చి నముకుమ్ తిలె, దేముడుచి ఆసచి రిసా జా నముకుమ్ వాట్కయ్ అమ్క పున్నిమ్ దొర్కు జవున్. 25 గని, యేసుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ వాటు దొర్కు జలి తెంతొ, జా ఇండయ్తొసా జతి ఆగ్గుల్చి ముద్దొతె అమ్ నాయ్. 26 కిచ్చొక మెలె, †క్రీస్తు జలొ యేసుచి ఉప్పిర్చి తుమ్చి నముకుమ్చి రిసాయి, జోవయించి తెడి తుమ్ ఎత్కిజిన్

* 3:21 3:21 నంజలె జివు దెతి సెక్కిచి ఆగ్గు.... † 3:26 3:26 'క్రీస్తు' మెలె, పూర్ణమ్ తెంతొ 'తెద్రయిందె' మెన ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలొ దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్తొసా.

దేముడుచ పుత్రులు జలదు. 27 మెలె, క్రీస్తుచ సొంత మాన్సుల్ జతి గుర్తుక తుమ్తె కో బాప్తిసుమ్ నజన అన్నున్ గే, నొవ పాలల్ గలన్లి రితి క్రీస్తుక గలన అన్నున్. 28 దస్సికయ్, తుమ్చితె 'యూదుడు' మెన, 'గ్రీసుడు' మెన, 'గొతిమాన్సు' మెన, 'గొతి నెంజిలో మాన్సు' మెన, 'మున్సుబోద' మెన, 'తేర్బోద' మెన, తేడల్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఎత్కిజిన్ క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి ఎక్కి జా అన్నున్. 29 తుమ్ క్రీస్తుచ మాన్సుల్ జలదు మెలె, 'ఒగ్గర్జిన్ తుచ పుత్రుల్లి రిత జవుల' మెన దేముడు అబ్రాహామ్క సంగిలన తూమ్ జా అన్నున్, జో అబ్రాహామ్చి వాట తుమ్కయ్ కి సేడ్డయ్.

4

దేముడుచి దయచి రిసా జోచ పుత్రులు

1 జలె, ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఎజోమానిచొ పుత్తుసి బాల తతె, గొతిమాన్సుచి రితి దాకు జా అబ్బొన్చి తెడి తయెదె; అబ్బొన్చి అస్తి ఎత్కి జోచి అస్తి జయెదె మెలె కి. 2 జా మదెనె, అబ్బొసి అగ్గె తెంతో రెగిడ్లి దీసి ఎద, జో ఉబెడొ జోక దెకిత వెల్లెల మాన్సుల్చి, ఇండయ్తోసాచి, ముద్దొచి తెడి తయెదె. 3 అమ్చి తెన్ కి దస్సి, ఆత్మక అమ్ బాలబోదల్ రిత తిలె పొది, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి, బాలబోదల్ అర్దుమ్ కెరంతి ఎదిలి గ్యానుమ్క గొతిమాన్సుల్ రిత జా తిలమ్. 4 గని కాలుమ్ బెర్తు జా అయ్లి పొది, దేముడు జోచొ సొంత పుత్తున్క తేర్బోదచి పెట్టి జెర్మయ్లి రితి, ఆగ్గుల్ రిత యూదుల్తె జెర్మయ్లి రితి ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లన్. 5 కిచ్చొక మెలె, ఆగ్గుల్చి తెడి అమ్ తిలనక జా ఆగ్గుల్ రితి పాపుమ్ వయ్ణిసి తెంతో నెతోవ గెల ములయ్లో మెనయ్, అమ్ ఎత్కిజిన్ నంపజలనక 'అంచ పుత్రుల్లి జతు' మెనయ్, జో దేముడు అబ్బొసి జోచొ పుత్తున్క తెద్రయ్లన్. 6 పడ్డొ తుమ్క 'జేవ్ కి నిజుమి జోవయింప పుత్రుల్లి జల' మెన అమ్ జాన్లి రిసా, దేముడు జోచొ పుత్తున్చి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి తెద్రవ అస్సి, చి జా కోడు ఒప్పన్తి నర్కక 'ఓ బ, ఓ బ' మెన అమ్

జోక ఉంక్రయ్తనుమ్. 7 దస్సి, దేముడుచి దయచి రిసా, తుమ్ అప్పె తెంతో అగ్గెచి రితి గొతిమాన్సుల్ నెంజుసు. జోచ పుత్తర్లు జా అస్సున్, చి జోచ పుత్తర్లు జలదు మెలె, జోచి రాజిమ్తె తుమ్క వాట అస్సె.

గలతీయుల్క జాగర్త సంగిలిసి

8 అగ్గెయి, దేముడుక తుమ్ నేన్లి పొది, 'దేముడ్లు' మెన దేముడ్లు నెంజిలసక గొతిమాన్సుల్ రిత జా తిలదు. 9 గని, అప్పె, తుమ్ దేముడు తెన్ బెదిలి తెంతో, మెలె, జో తుమ్కకి బెదవన్లి తెంతో, తుమ్ జోచ గొతిమాన్సుల్ రిత అన్నె జంక ఇస్సుమ్ జలి రితి జా, కిచ్చొక దస ఎద్దరె సెక్తి నెంజిల కమొతె అన్నె బెదిల్ రితి జంక దెర్తను? 10 దీసిక, జోనుక, కాలుమ్క, వెర్కుక కిచ్చొ కారిమ్లు కెర్లె కామ్క జెయెదె మెన *జాడ్లు వయడ్డ ఆగ్గుల్తె తుమ్ అన్నె దెర్లు సేడ్డసు! 11 జాకయ్, 'దస అల్లర్ తెంతో విడ్డల్ జతు' మెన తుమ్చి రిసా ఆవ్ సైమ సేడ్డిసి ఎత్తి. ఆరి పాడ్ జా గెతయ్ మెన ఆవ్ బితసి.

వవులుచి రిసా గలతీయుల్ అన్యానుమ్

12 ఓ బావుడ్లు, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, తుమ్ అంచి రితి జా. ఆవ్ కి తుమ్చొ రితో జా అస్సి.†

ఆవ్ తుమ్చి తెన్ తిలి పొది, తుమ్ అంక కిచ్చొ పొరపాట్ కెర్పు నాయ్. 13 అంచి అగి ఏక్ బాద తిలి రిసాయ్, తుమ్తె తెదొడి తా నుబుమ్ కబుర్ నూనవుక అంక వాట్ అయ్లి మెన జాన్సు. 14 తెదొడి అంచి బాద తుమ్క అల్లర్ కెర్లె కి, అంక ఆనున్ నాయ్, నిస్కారుమ్ దెకున్ నాయ్, గని దేముడుచొ దూత ఎక్కిలో జో, నెంజిల 'క్రిస్తుయేసు రితో' మెలి రితి అంక దెక, మరియాద కెర్లదు. 15 జలె,

* **4:10** 4:10 జేవ్ యూదుల్ నెంజిలసచ సిస్టల్తె దస ఆగ్గుల్ తవుల, యూదుల్చి అలవాట్తె కి దస ఆగ్గుల్ తిల మెనుక జయెదె. జేక, జేవ్ గలతీయుల్చ నంపజలస యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరంతిసి గట్రచ ఆగ్గుల్క బిలె, జోవయించి అగ్గెచి రితచ ఆగ్గుల్తె, మెలె, ఈంజ జా కెర్లె గార్ మెంత ఈంజ జా కెర్లె పున్నిమ్ మెంత ఆగ్గుల్తె అన్నె దెర్లు సేడ్డి రితి జతయ్. † **4:12** 4:12 జో యూదుడు జెర్మిలకి, జోవయింతెన్ బెద జోవయించి రితి జా తిలన్. జేక, జేవ్ జోవయింక దెక జోతె ఇదిల్ సికుక జయెదె.

అంచి రిసాచి తుమ్చి తెదొడ్చి సర్ద అప్పె కేతె? తెదొడి అంచి బాద చి రిసా, తెర్లె తుమ్చ సొంత అంకివొ కడ కెర అంక దెతదు మెన ఆవ్ సాచి సంగితసి. 16 దస్సి జలె, మదెనె “ఆగ్గుల్ వయడ్డి జాడు వయ్తినతె తుమ్ అన్నె గెచ్చ పొరపాట్ జతసు” మెన తుమ్క ఆవ్ సత్తిమ్ సంగిలి రిసా ‘తుమ్క విరోదుమ్ జా అస్సె’ మెన అంచి రిసా ఉచర్తసు గే?

17 ఆగ్గుల్క నంపజా బలవంతుమ్ కెర్తస, జలె, తుమ్క పులయ్తతి; గని బుద్ది నెంజిలి కామ్ ఉచరయ్ దస్సి కెర్తతి. మెలె, జోవయింకయ్ తుమ్ వెల్లో మెన దెకుక జోవయించి ఆస, చి అంక తుమ్క దూరి కెరుక ఉచర అస్తి. 18 చెంగిల్ కామ్క, జలె, మాన్సు అమ్క మెస్సిలె చెంగిలి. అంక, జలె, ఎక్కి ఆవ్ తుమ్చి తెన్ తిలె పొది నాయ్, గని ఆవ్ ఉట్ట అయ్లె పొది కి సర్ద తెన్ దెకితదు, జలె, సర్ద జతయ్. 19 ఓ పుత్తర్లు, క్రీస్తు తుమ్ ఇండితి రితితె సరిగా డీస్తె ఎదక అన్నె అంక బోద పాయితి తేర్బోదచి రితి నొప్పి! 20 తుమ్చి తెన్ ఆవ్ అప్పె తంక జతి, జలె, తుమ్క ‘నాయ్, నిదానుమ్ అస్తి’ మెన ఆవ్ రుజ్జు దెకుక జతి, జలె, సర్ద జతయ్. మదెనె, తుమ్చి రిసా కిచ్చొ కెరుక గే ఆవ్ నేన గెచ్చ అస్సి.

గొతిమాన్సు గొతి నెంజిల్ మాన్సు

21 దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి రితిచి తెడి తంక తుమ్ ఇస్టుమ్ జలస అంక జబాబ్ సంగ. దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె తిలిసి నూన్సు నాయ్ గే? 22 ఒత్త రెగిడ్డిసి ఏక కిచ్చొ మెలె, అబ్రాహామ్క దొగు పుత్తర్లు తిల. ఎక్కిలో హాగరు మెలి గొతిమాన్సుచి పెట్టి జెర్మిలన్. అన్నెక్కో, జలె, తేర్చి జలి సారాచి పెట్టి జెర్మిలన్. 23 జా గొతిమాన్సు జలి హాగరు చి పెట్టి జెర్మిలోసా, జలె, †మాన్సుచి

† 4:23 4:23 ఆదికాండుమ్ 16:1-5. సంతానుమ్ నెంజితికయ్, ‘అంచి గొతిమాన్సు హాగరు తెన్ సంతానుమ్ పాయి’ మెన సారా మున్సున్ జలో అబ్రాహామ్క సికడ్లన్, చి హాగరు పుత్తు పాయి సారాక నిస్కారుమ్ దెకుక దెర్లన్.

ఇష్టుమకయ్ జెర్మిలన్. గని, తేర్ని జలి సారాచి పెట్టి జెర్మిలోసా, జలె, దేముడు సంగిలి శీప్రమానుమ్చి రిసా జెర్మిలన్.

24 ఈంజ మత్తెలి, జలె, అమ్క టాలి దెకయ్తయ్. ఈంజేవ్ దొగుల తేర్బోదల్క దెకిలె, దేముడు సంగిల దొన్ని ప్రమానుమ్చి రితి జతయ్. ఏక్ ప్రమానుమ్ జో సీనాయి డొంగురెతె ఆగ్గుల్ దిలిన్చి ప్రమానుమ్. అన్నెక్ ప్రమానుమ్, హాగరు మెలి జా గొతిమాన్సుచి రితి జా, గొతి జత మాన్సుల్ పాయితయ్. 25 అరేబియ దేసిమ్చి సీనాయి డొంగురెతె దిలి ఆగ్గుల్క టాలి జతయ్. జలె, అప్పె ఈంజ లోకుమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క కి టాలి జయెదె. కిసి మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్, యూదుల్ జల జేవ్చ బోదల్ తెన్, ఆగ్గుల్క గొతి జా అస్సె. 26 గని సారా టాలి జలి పరలోకుమ్ తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్, జలె, గొతి జలిసి నెంజె. యేసుప్రబుక నంపజలసక జయ్యి అయ్య. 27 సారాక చి హాగరుక జర్గు జలిన్చి రిసా దేముడుచి కొడెతె రెగిడ్లి రితి,

*“†గొడ్డు జలి తేర్బోద, తుయి సర్ద జా!

‡నొప్పుల్ నే జలి తేర్బోద, తుచి సర్దక కేక్ గలు!

కిచ్చొక మెలె, శీమున్సున్ తెన్ అగ్గె తెంతో బోద పాయిలి గొతిమాన్సుచి కంట,

జా గొతిమాన్సు నిస్కారుమ్ దెకిలి అగ్గె బోదల్ నెంజిలి *తేర్బోదక అన్నె ఒగ్గర్జిన్ †పుత్తర్సులు జెర్మ అస్తి.”

28 అబ్రాహామ్చి తేర్ని జతి సారాక “తుచి పెట్టి అబ్రాహామ్క సంతానుమ్ దెయిందె” మెన దేముడు సంగ తిలన్. జా ప్రమానుమ్క జెర్మిలోసా ఇస్సాకు. జలె, బావుడ్లు, ఇస్సాకుచి రితి, అమ్ యేసుక నంపజలస ప్రమానుమ్చి రిసాచ బోదల్ జలమ్. 29 జలె, జా పొది,

§ 4:23 4:23 ఆదికాండుమ్ 17:15-19. * 4:27 4:27 యెనయా పుస్తకుమ్ 54:1.

† 4:27 4:27 సారా. ‡ 4:27 4:27 సారా. § 4:27 4:27 హాగరు. * 4:27 4:27 సారా. † 4:27 4:27 యేసుక్రీస్తుక నంపజలె ఎత్తి మాన్సు అత్తక అబ్రాహామ్చి గొతి నెంజిలి సంతానుమ్ జవుల. జోపయింబి రిసా ‘ఒగ్గర్జిన్ పుత్తర్సులు’ మెన పవుల ఇన్నె సంగితయ్.

దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి ఇస్టుమ్క జో జెర్మయ్లో ఇస్సాకుక, మాన్సుచి ఇస్టుమ్క జెర్మిలో హాగరు చి పెట్టిచో ఇష్టాయేల్ అల్లర్ కెర్తె తిలన్. అప్పె కి, ఆగ్నల్ రితి గొతి జలి రితి జా ఆగ్నల్చి రితి సేవ కెర్తన జా గొతి ప్రమానుమ్ తెంతో విడ్డల్ జల నంపజలసక అల్లర్ కెర్తతి.

³⁰ గని, దేముడుచి కొడతె రెగ్గయ్లిసి కిచ్చొ మెలె,

‡“గొతిమాన్సుక చి జేవ్ తెన్ జేవ్చో పుత్తున్క ఉదడ గెలు.

కిచ్చొక మెలె, గొతి నెంజిలి మాన్సుచో కిపుత్తున్క దొర్కు జతి వరమ్తె గొతి తిలి మాన్సుచో *పుత్తున్క వాట నాయ్”

మెన రెగిడ్లి కోడు. ³¹ జలె, బాపుడ్లు, అమ్ యేసుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలన గొతిమాన్సుల్చ బోదల్ నెంజుమ్. గొతి నెంజిలి మాన్సుల్చ ఆము.

5

యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి రిసా పవులు తీర్పు సంగిలిసి

¹ అమ్క ‘ఆగ్నల్ ప్రమానుమ్చి గొతి సేవ తెంతో విడ్డల్ జలి రితి ఇండుత్’ మెనయ్, క్రీస్తు అమ్క విడ్డల్ కెర అస్సె. జాకయ్, తుమ్ జోవయించి తెడి డిట్టుమ్ తా, ఆగ్నల్క గొతిమాన్సుల్ రిత జతిన్తె అన్నె దెర్ను సేడ నాయ్.

² జలె, ఆవ్ పవులు తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, యూదుల్ జతి గుర్తుచి జా సున్నతి తుమ్ కెరనై, క్రీస్తుక విరోదుమ్ జలి రితి, చి క్రీస్తు ఆరి దొర్కు కెర్తి రచ్చనక తుమ్ నే విలువ దిలి రితి జయెదె. ³ జా సున్నతి కెరనుక ఉచర్తో ఎత్తి మాన్సుక ఆవ్ కిచ్చొ రుజ్జు సంగితసి మెలె, యూదుల్చ ఆగ్నల్చి ఎత్తి కోడు జో మాన్సు నిదానుమ్ కెరుక అస్సె, కెరుక ఒప్పున అస్సె. ⁴ ‘యూదుల్చ ఆగ్నల్ వాట్ అమ్క పున్నిమ్ దొర్కు జయెదె, అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చెదె’ మెన కో ఉచర్తుసు

‡ **4:30** 4:30 ఆదికాండుమ్ 21:10. § **4:30** 4:30 యేసుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలనకచి టాలి. * **4:30** 4:30 ఆగ్నల్చి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ ఆగ్నల్క గొతిమాన్సుల్క చి టాలి.

జలె, తుమ్ క్రీస్తుక విరోదుమ్ జలి రితి జా ముల అస్సున్. మెలె, జోచి దయ వాటు దొర్కు జలి రచ్చనచి తెడి తెంతో ఎట్టో సేడ అస్సున్.

5 అమ్ ఎక్కి ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ, అమ్చి పెట్టి దిలి జోచి ఆత్మ తెన్, జోయ్యి అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అస్సె, చి జోచి పున్నిమ్చి రిసా దయిరిమ్ తెన్ రకితసుమ్. 6 క్రీస్తుచి తెడి తిలె, యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిలె లాబుమ్ నాయ్, నే కెరన్లె నస్టుమ్ నాయ్. జా కెరంతిన్తె నే కెరంతిన్తె కిచ్చో నాయ్. గని కిచ్చో కామ్క జెతయ్ మెలె, ఎక్కి క్రీస్తుకయ్ నంపజతిసి, చి ప్రేమ ఇండితిన్తె జా నముకుమ్ దెకయ్తిసి.

7 తుమ్ అగ్గెయి నముకుమ్తె ఇండితె తిలదు. ప్రబుచి దయ వాటుచి రచ్చనచి సత్తిమ్ తెన్ బెదితి రితి తుమ్ ఇండితిసి కో అడ్డు కెర్ల? 8 జా సున్నతి కెరంతి ఆగ్గుల్చి రితి అప్పె ఉచర్తి కామ్ తుమ్క బుకార్లొ క్రీస్తు సికడ్డిసి నెంజె. 9 జాగర్ల, పాకుమ్తె ఇదిలిదిల్ పులయ్తి పీట్ సేడ తిలె, ఒండి పాకుమ్ పుల గెచ్చెదె, గెద.

10 జలె, తుమ్క 'అంచి కంట వేర ఉచర్తి నాయ్' మెన, ప్రబుచి తెడి అంక దయిరిమ్. అన్యె, తుమ్క సిక్కు కెర్తొసా, జో కొన్సొ జలెకి, జోచి పాపుమ్చి సిచ్చ జో వయెదె.

11 బావుడ్లు, ఆవ్ అప్పెక 'యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతితె, యూదుల్ జతిన్తె రచ్చన' మెన సికడ్డొసా ఆవ్ జతయ్ జలె, కిచ్చొక జేవ్ అంక అల్లర్ కెర్తతి? ఆవ్ అప్పెక దస్సి సికడ్డయ్ జలె, 'యేసు సిలువతె మొర్లిసి అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తిన్క సాలు' మెన ఆవ్ సంగుక నెంజితి, చి జోవయింక నొప్పి దెతయ్ నాయ్. 12 జలె, తుమ్క సిక్కు కెర్తస జోవయింక జెవ్వి ఒండి కుటవన గార్ కెరంతు, మెన అవ్ ఉచర్తసి!

యేసుక నంపజలన ప్రబుచి ఆత్మక ప్రేమతె ఇండుక

13 'ఆగ్గుల్చి ప్రమానుమ్క గొతి సేవ తెంతో విడ్డల్ జలి రితి ఇండుత్' మెన ప్రబు తుమ్క బుకార్లన్, బావుడ్లు. గని 'ఆగ్గుల్చి గొతిమాన్సుల్ నెంజుమ్, చి ఆగ్గక ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఇండుక

జయెదె' మెన తుమ్ ఉచర నాయ్, గని ప్రబుచి ప్రేమ తెన్ తా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెరై తా. 14 కిచ్చొక మెలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ ఎత్తి ఎక్కి ఈంజ కోడుతె బెదితయ్. కేన్ కోడుతె మెలె,

*“తుమ్కయ్ తుమ్ కెద్ది ప్రేమ కెరంతసు గే, పక్కయ్చొక తుమ్ తెద్ది ప్రేమ కెరుకయ్”

మెన రెగిడ్డి కోడు. 15 గని తుమ్ కుస్సిదుమ్ తెన్ తా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చప్ల చుప్లి రితి జతసు జలె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కిలోచి అత్తి ఎక్కిలో అత్తుక నాసెనుమ్ నే జతి రితి జాగర్త తెన్ తా.

16 జలె, ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తిక ఇండ, తుమ్చి ఆగ్చ ఆసల్ జర్గు కెర్తి రితి ఇండుక పోన.

17 కిచ్చొక మెలె, అమ్ మాన్సుల్చి ఆగ్చ ఆసల్, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక విరోదుమ్ జతయ్, అన్నె, మాన్సుచి ఆగ్చ ఆసల్క జోచి ఆత్మచి ఇస్తుమ్క విరోదుమ్ జతయ్, చి రిసా జేవ్ దొన్ని యుద్దుమ్ రితి కెరంతిన్తె తుమ్ నెడిమి సేడ, తుమ్ ఇస్తుమ్ జలిసి జర్గు కెరుక నెతుర్సు. 18 గని తుమ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తిక ఇండితసు జలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ తెడిచ మాన్సుల్ నెంజున్.

19 జలె, మాన్సుచి ఆగ్చ ఆసల్ రితి ఇండితిన్తె ఇనచ తయెదె మెన కిచ్చొ కిచ్చొచి రిసా ఎత్తిజిన్ చినుక జయెదె మెలె, లంజెకమొ, లంజెబుద్ది, ఆగ్చి ఆస ముద్దొ నే కెరంతిసి, 20 బొమ్మల్క జొకర్తసి. అన్నెక్ కిచ్చొ మెలె, మెంగిర్తిసి, దోసుమ్ గట్ర కెర్తిసి, గుర్తయ్ గట్ర వెసెతిసి, దస్సిచి. పడ్డొ, విరోదుమ్, కొణొ జుజవ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో గగ్గల్ జతిసి, గోసబుద్ది, కోపుమ్, గార్ ఆసల్, జట్లు జతిసి, ఎక్కిలో ఉచర్తిన్చి ఉప్పిరి అన్నెక్లో నిస్కారుమ్ ఉచర్తిసి, 21 గోసల్ కెర్తిసి, మచ్చితిసి, 'సర్ల కెర్తసుమ్' మెన వెట్కారుమ్ జతిసి, దస్సు కమొ. దసచ పోన. ఆవ్ అగ్గె తెంతొ జాగర్త సంగిల్ రితి, అప్పె కి తుమ్క కిచ్చొ జాగర్త సంగితసి మెలె, దస కమొ కెర్తస జలె, దేముడుచి రాజిమ్తె జోవయింక కిచ్చొ వాట తయె నాయ్.

* 5:14 5:14 లేవీయకాండుమ్ 19:18, మత్తయి 19:19.

ప్రబుచి ఆత్మపలితుమ్ దెర్త కమొ

22 గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి తిలె, కిచ్చొ పలితుమ్ దెరెదె మెలె, ప్రేమ, సంతోసుమ్, సేంతుమ్, ఒగ్గర్ సేంతుమ్, దయ దర్ముమ్, చెంగిల్ బుద్ది, నముకుమ్, ఓర్పుప జా మెత్తన తతిబుద్ది, దర్ముమ్ నిదాసుమ్ బుద్ది, 23 గవురుమ్ నే దెకన్తె అన్నె మాన్సుల్క మరియాద దెకితిసి, ముద్దొ కెరంతిసి. ఇనచక కేన్ ఆగు కి పొన మెనె నాయ్. 24 అన్నె, క్రీస్తు జలో యేసుక నంపజా సొంత జల మాన్సుల్, జోవయించ ఆంగెచ పాపుమ్చి బుద్దిచి సొంత ఆసల్ క్రీస్తు మొర్లి సిలువతె గల ముల దా అస్తి.

25 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ జీవ్ జా అస్సుమ్ జలె, జోచి ఆత్మసెక్కిక దస్సి ఇండుమ. 26 దస్సి, అమ్చి పెట్టి కిచ్చొ గవురుమ్ ఉచరనుక పొన. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కోపల్ కెరవుక పొన, ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో గోసల్ జంక పొన.

6

ఎత్కిక చెంగిల్ కెర్తినచి

1 బావుడ్లు, తుమ్తె కేన్ మాన్సు కిచ్చొ పాపుమ్తె దెర్ను సేడ అస్సె జలె, జో అన్నె బుద్ది జతి రితి, తుమ్ ఆత్మ వడ్డిలన జోవయింక బమ్మ నే కెర్తె బుద్ది తెన్ జోవయింక చెంగిల్ వాటు దెకవ. పడ్డె, తుమ్ సొంత పాపుమ్ నే సేడ్డి రితి, జాగర్త దెకన. 2 ఎక్కిలోచ జాడ్లు అన్నెక్కో వయితి రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు తా. దస్సి కెర్తె, ప్రేమచి రిసాచి క్రీస్తు దిలి *ముక్కిమ్ ఆగు నెరవెర్పువ కెర్తె. 3 కిచ్చొక మెలె, కో జలెకు ఆరిచొ జాఁ తా, జోక జొయ్యి నిసాన్లొ మాన్సు మెన ఉచరంతయ్ గే, జోక జొయ్యి మోసిమ్ కెరంతయ్. 4 జాకయ్, ఎత్కి మాన్సు జోవయించి సొంత కామ్ పరిచ్చు కెరన్సు, చి అన్నె మాన్సుల్చ కమొచి రిసా తీర్పు నే కెర్తె, సొంతయ్ కామ్ దెకన జాక 'చెంగిల్' గే 'గార్' గే చిననుక జయెదె, చి

* 6:2 6:2 మత్తయి 22:37-40, మార్కు 12:28-31.

‘చెంగిల్’ మెలె, జో సర్ద జంక జయెదె. ⁵ కిచ్చొక మెలె, సొంత కామ్చి రిసొ ఎత్కి మాన్సుక జోచి పూచి.

⁶ ప్రబుచి కోడు సంగితొసొక సికితన, జోక తిలిన్ ఎత్కితె సికడ్డనక చెంగిల్ వాట దెంక అస్సె.

⁷ తుమ్ మోసిమ్ కెరన నాయ్. దేముడుక కొంకడ్లి రితి కెర్లె జీనుక నెంజె. కిచ్చొక మెలె, ఎత్కి మాన్సు కిచ్చొ రగుమ్ బి గలెదె గే, దస్సిచి పంటొ లాయెదె. ⁸ సొంత ఆగ్చ ఆసల్ జర్గు కెరంతి రితి బి కో గలుల గే, జా దెర్తి పంటొ కిచ్చొ లాయిల మెలె, జోవయించి సొంత నాసెనుమ్. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక చి బి కో గలుల గే, జా దెర్తి పంటొ కిచ్చొ లాయిల మెలె, పరలోకుమ్తె బెద కెయెక తెయెక చెంగిల్ జితిసి. ⁹ అన్సె, చెంగిల్ కమె కెరుక బద్దుకుమ్ జమ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, చెంగిల్ కమె కెరుక మదెనె అమ్చి మెన్సు నే బగిలె, జా చెంగిల్ పంటొ లాయుమ్దె. ¹⁰ జాకయ్, కేన్ వాటు అయ్లె, ఎత్కిజిన్ మాన్సుల్క చెంగిల్చి కెరుమ, తోడు కెర్తె తమ; ముక్కిమ్క, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలి రిసొ జోవయించి కుటుంబుమ్ జలనకయ్.

సున్నతిచి రిసొ బలవంతుమ్ కెర్సిచి రిసొ

¹¹ కెర్ది వెల్లో అలవాట్లు తెన్ ఆవ్ సొంత ఆతు తెన్ తుమ్క రెగిడ్డసి గే చిన.

¹² ‘యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి తుమ్ కెరన’ మెన తుమ్క బలవంతుమ్ కెర్తన కిచ్చొక దస్సి జతతి మెలె, జేచి గవురుమ్కయ్ కెర్తతి. ‘ఎక్కి క్రిస్తు సిలువతె మొర్లిన్తెయి అమ్చి రచ్చన’ మెన ఒప్పునెగెన, అన్సె మాన్సుల్ జేచి అల్లర్ కెరుల మెనయ్ బియె కెర, జేవ్ దస్సి కెర్తతి. ¹³ పడ్డె, జేవ్ జా సున్నతి కెరన్లనయ్ కి యూదుల్చ ఆగ్గుల్క నిదానుమ్ కెర్తి నాయ్, గని ‘జోవయింక కి అమ్మి మార్గువ కెర్లమ్’ మెన గవురుమ్ ఆననుక ఉచరయ్, తుమ్క ‘సున్నతి కెరంతు’ మెన బలవంతుమ్ కెర్తతి.

¹⁴ ఆవ్, జలె, ఎక్కిక పిట్టవ, కిచ్చొ వేరచిచి ఉప్పిరి గవురుమ్ ఉచరనుక నెసి. ఎక్కి అమ్చొ ప్రబు జలొ క్రిస్తు సిలువతె మొర్లిన్కయ్

గవురుమ్ ఉచర్తసి. జో మొర అంక పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప కెర్లి రిసా, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి అంక మొర్లి రితి జా అస్సె. ఆవ్ కి ఈంజ లోకుమ్తె తిలిస్కయ్ సిలువ గెలన అస్సి, చి అంచి ఉప్పిరి జా ఎత్తిక కిచ్చొ సెక్తి నాయ్, దస్సిచిక అంక ఆస నాయ్. ¹⁵ యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిలె కి లాబుమ్ నాయ్. నే కెరన తిలె కి నస్టుమ్ నాయ్. కిచ్చొ ముక్కిమ్ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ నొవర్ జెర్మిలిసి. ¹⁶ యేసుక నంపజా నిజుమ్చ ఇస్రాయేలులు జల దేముడు నిసాన్ల జోచయ్ మాన్సుల్క, జోచి ఆత్మక జెర్మ జోచి ఆత్మ నే సెక్తిక ఇండిత మాన్సుల్కయ్ జో సేంతుమ్, కన్కారుమ్ దెకున్.

¹⁷ జలె, ఈంజ తగుచి రిసా అప్పె తెంతో అన్నెకో అంక అల్లర్ కెర్తు నాయ్. అంచి సత్తిమ్క రుజ్జు కావలె మెలె, యేసుచి నావ్చి రిసా ఆవ్ సైమల్ సేడ్ల మచ్చల్ అంచి అఱి అస్తి.

¹⁸ తుమ్చి ఆత్మ తెన్ ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుక్రీస్తుచి దయ తా తుమ్క తోడు తవుసు, బావుడ్లు. ఆమేన్[†].

---

† 6:18 6:18 తెద్దిలి

Kupia New Testament
Kupia: Kupia New Testament (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kupia)

Contributor: SIL International (in Asia)

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

7ccb2690-4432-5e86-88c1-f8ee976f30f4